

Në bazë të Kodit të Etikës (CODE OF ETHICS, 21 Mars 2022) të Federatës Ndërkombëtare të Volejbollit (FIVB), sipas nenit 24, paragrafit 1, nënparagrafit 1.4, të Statutit të Federatës së Volejbollit të Kosovës, Bordi i Federatës së Volejbollit të Kosovës, në mbledhjen e mbajtur me 3 Nëntor 2022 miratoi këtë:

KODI I SJELLJES DHE ETIKËS

I. PËRKUFIZIMET

1. Termet e mëposhtme kanë këto kuptime në këtë Kod:

a) “Individë” – Të gjitha kategoritë e anëtarësimit të përcaktuara me aktet nënligjore të Federatës së Volejbollit të Kosovës (në tekstin e mëtejshëm FVK), si dhe të gjithë individët e punësuar ose të angazhuar në aktivitete të FVK-së, duke përfshirë, por pa u kufizuar në, lojtarët, trajnerët, koordinatorët, gjyqtarët, vullnetarët, menaxherët, administratorët, anëtarët e bordit, drejtorët dhe zyrtarët e FVK-së.

b) “Vend pune” - Çdo vend ku kryhen aktivitete ose pune. Vendet e punës përfshijnë, por nuk kufizohen në, zyrën e FVK-së, funksionet sociale të lidhura me punën, detyrat e punës jashtë Zyrave të FVK-së, udhëtimet e lidhura me punën, konferencat dhe aktivitetet tjera sportive.

II. QËLLIMI

2. Qëllimi i këtij Kodi është të sigurojë një mjedis të sigurt dhe pozitiv (gjatë punës, aktiviteteve dhe ngjarjeve të FVK-së) duke i bërë individët të vetëdijshëm se ka një pritshmëri, në çdo kohë, për sjellje të përshtatshme në përputhje me rregullat, normat dhe vlerat. FVK ofron mundësi të barabarta për të gjithë pa dallim, ndalon praktikën diskriminuese dhe angazhohet të sigurojë një mjedis në të cilin të gjithë individët trajtohen me respekt.

III. ZBATIMI I KËTIJ KODI

3. Ky Kod zbatohet për individët gjatë punës, aktiviteteve dhe ngjarjeve të FVK-së, duke përfshirë, por pa u kufizuar në, garat, turnetë, stërvitjet, testet, kampet stërvitore, udhëtimet që lidhen me aktivitetet e FVK-së, Ambientin e zyrës së FVK-së dhe çdo vend takim.

4. Individu që shkel këtë Kod mund t'i nënshtrohet sanksioneve në përputhje me rregulloren e masave disiplinore të FVK. Përveç përballjes me sanksione të mundshme në përputhje me rregulloren përkatëse të FVK, individ që shkel këtë Kod gjatë një gare mund të përjashtohet nga gara ose zona e lojës, zyrtari mund të shtyjë garën derisa individ të përmbushë përjashtimin dhe individ mund t'i nënshtrohet Procedurës disiplinore.

5. Ky Kod zbatohet gjithashtu për sjelljen e individëve jashtë aktiviteteve dhe ngjarjeve të FVK-së, kur një sjellje e tillë ndikon negativisht në marrëdhëniet brenda FVK-së (dhe mjedisin e tij të punës dhe sportit) dhe është i dëmshëm për imazhin dhe reputacionin e FVK-së. Një zbatim i tillë do të përcaktohet nga FVK sipas gjykimit të saj.

IV. PËRGJEGJËSITË

6. Individët kanë përgjegjësi për:

a) Ruajtjen dhe rritjen e dinjitetit dhe vetëvlerësimit të anëtarëve të FVK dhe individëve të tjerë duke:

i. Demonstruar respekt ndaj individëve pavarësisht nga karakteristikat fizike, aftësitë sportive, gjinia, prejardhja, ngjyra, origjina etnike ose racore, kombësia, origjina kombëtare, orientimi seksual, mosha, statusi martesor, feja, besimi politik, paaftësia ose statusi ekonomik

ii. Përqendrimi i duhur i komenteve ose kritikave dhe shmangia e kritikave publike ndaj sportistëve, trajnerëve, gjyqtarëve, organizatorëve, vullnetarëve, punonjësve ose anëtarëve

iii. Duke demonstruar vazhdimisht frymën e sportit, udhëheqjes sportive dhe sjelljes etike

iv. Veprimi, kur është e përshtatshme, për të korrigjuar ose parandaluar praktikatat që janë padrejtësisht diskriminuese.

- v. Trajtimi i vazhdueshëm i individëve në mënyrë të drejtë dhe të arsyeshme
- vi. Sigurimi i respektimit të rregullave të volejbollit dhe frymës së këtyre rregullave
- b) Të përmbahen nga çdo sjellje sjelljeje që përbën ngacmim, ku ngacmimi përkufizohet si koment ose sjellje e drejtuar ndaj një individi ose grupi, e cila është fyese, abuzive, raciste, seksiste, degraduese ose keqdashëse. Llojet e sjelljes që përbëjnë ngacmim përfshijnë, por nuk kufizohen në:
 - i. Abuzimi me shkrim ose verbal
 - ii. Shfaqja e materialit vizual që është fyes ose që dikush duhet të ndihet i fyer
 - iii. Vërejtje të padëshiruara, shaka, komente, nënkuptime ose tallje
 - iv. Lëvizje ose gjeste të tjera sugjestive ose të turpshme
 - v. Sjellje nënçmuese ose patronizuese që synon të minojë vetëvlerësimin, të ulë performancën ose të ndikojë negativisht në kushtet e punës
 - vi. Shkathtë praktike që shkaktojnë siklet, rrezikojnë sigurinë e një personi ose ndikojnë negativisht në performancën
 - vii. Çdo formë turbullimi ku turbullimi përkufizohet si “Çdo aktivitet potencialisht poshtërues, degradues, abuziv ose i rrezikshëm që pritët nga një sportist i nivelit të ri nga një bashkëlojtar më i vjetër, i cili nuk kontribuon në zhvillimin pozitiv të asnjërit sportist, por kërkohet të pranohet si pjesë e një ekipi, pavarësisht nga vullneti i sportistit të rangut të ri për të marrë pjesë. Kjo përfshin, por nuk kufizohet në, çdo aktivitet, pavarësisht se sa tradicional apo në dukje i mirë, që veçon ose tjetëron çdo shok skuadre bazuar në klasën, numrin e viteve në ekip ose aftësinë atletike.”
 - viii. Kontakt i padëshiruar fizik duke përfshirë, por pa u kufizuar në, prekjen, përkëdheljen, shtrëngimin ose puthjen
 - ix. Flirtime, avancime, kërkesa ose ftesa të padëshiruara seksuale
 - x. Sulm fizik ose seksual
 - xi. Sjellje të tilla si ato të përshkruara më sipër që nuk janë të drejtuara ndaj një individi ose grupi specifik, por kanë të njëjtin efekt të krijimit të një mjedisi negativ ose armiqësor
 - xii. Hakmarrja ose kërcënimet për hakmarrje ndaj një individi që raporton ngacmimin në FVK.

c) Të përmbahen nga çdo sjellje që përbën ngacmim në vendin e punës, ku ngacmimi në vendin e punës përkufizohet si koment ose sjellje shqetësuese ndaj një punonjësi në një vend pune – një koment ose sjellje që dihet ose duhet të njihet në mënyrë të arsyeshme si e padëshiruar. Ngacmimi në vendin e punës nuk duhet të ngatërrohet me veprimet legjitime dhe të arsyeshme të menaxhimit që janë pjesë e funksionit normal të punës, duke përfshirë masat për të korrigjuar mangësitë e performancës, të tilla si vendosja e dikujt në një plan përmirësimi të performancës ose vendosja e disiplinës për shkeljet në vendin e punës. Llojet e sjelljes që përbëjnë ngacmim në vendin e punës përfshijnë, por nuk kufizohen në:

- i. Ngacmimi
- ii. Telefonata ose emaile të përsëritura fyese ose frikësuese
- iii. Prekje seksuale të papërshtatshme, avantazhe ose kërkesa
- iv. Shfaqja ose qarkullimi i fotografive, fotografive ose materialeve fyese në formë të shtypur ose elektronike
- v. Abuzimi psikologjik
- vi. Ngacmimi personal
- vii. Diskriminim
- viii. Fjalë ose sjellje frikësuese (shaka fyese ose nënkuptime)
- ix. Fjalët ose veprimet që dihen ose duhet të njihen në mënyrë të arsyeshme si ofenduese, të turpshme ose poshtëruese.

d) Të përmbahen nga çdo sjellje që përbën dhunë në vendin e punës, ku dhuna në vendin e punës përkufizohet si ushtrim i forcës fizike nga një person ndaj një punëtori, në një vend pune, që shkakton ose mund të shkaktojë lëndim fizik të punëtorit; tentativa për të ushtruar forcë fizike kundër një punëtori, në një vend pune, që mund t'i shkaktojë lëndim fizik punëtorit; ose një deklaratë ose sjellje që është e arsyeshme që një punëtor ta interpretojë si kërcënim për të ushtruar forcë fizike kundër punëtorit, në një vend pune, që mund të shkaktojë lëndim fizik të punëtorit. Llojet e sjelljes që përbëjnë ngacmim në vendin e punës përfshijnë, por nuk kufizohen në:

- i. Kërcënime verbale për të sulmuar një punëtor
- ii. Dërgimi ose lënia e shënimeve ose emaileve kërcënuese për një punonjës
- iii. Bërja e gjesteve kërcënuese fizike ndaj një punëtori

iv. Përdorimi i një arme në një vend pune

v. Goditja, shtrëngimi ose prekje e padëshiruar e një punëtori që nuk është e rastësishme

vi. Hedhja e një objekti mbi një punëtor

vii. Dhuna seksuale ndaj një punëtori

e) Të përmbahen nga çdo sjellje që përbën ngacmim seksual, ku ngacmimi seksual përkufizohet si komente të padëshiruara seksuale, kërkesa për favore seksuale ose sjellje të natyrës seksuale. Llojet e sjelljes që përbëjnë ngacmim seksual përfshijnë, por nuk kufizohen në:

i. Shaka seksiste

ii. Shfaqja e materialeve fyese seksuale

iii. Fjalë degraduese seksuale që përdoren për të përshkruar një person

iv. Pyetje ose komente në lidhje me jetën seksuale të një personi

v. Flirtime ose propozime të padëshiruara seksuale

vi. Kontakt i vazhdueshëm i padëshiruar

f) Të përmbahen nga përdorimi i barnave ose metodave që përmirësojnë performancën. Më konkretisht, FVK ka të miratuar rregulloren për Anti-Doping. Çdo shkelje sipas këtij Programi do të konsiderohet shkelje e këtij Kodi dhe mund t'i nënshtrohet masave të mëtejshme disiplinore dhe sanksioneve të mundshme, në përputhje me rregulloren përkatëse. FVK do të respektojë çdo penalitet të miratuar të shkeljes së rregullave të dopingut. Programi i Dopingut, qoftë i imponuar nga FVK ose ndonjë organizatë tjetër sportive

g) Të përmbahen nga shoqërimi me personat delikuent për qëllime të stërvitjes, garës, udhëzimit, administrimit, menaxhimit, zhvillimit atletik ose mbikëqyrjes së sportit të volejbollit, i cili ka kryer shkelje të rregullave anti-doping dhe po kryen një sanksion që përfshin një periudhë e papërshtatshmërisë e vendosur në përputhje me Kodin Botëror Anti-Doping.

h) Të përmbahen nga përdorimi i pushtetit ose autoritetit në përpjekje për të detyruar një person tjetër të përfshihet në aktivitete të papërshtatshme.

- i) Të përmbahen nga konsumimi i alkoolit, produkteve të duhanit ose drogave rekreative gjatë pjesëmarrjes në programet, aktivitetet, garat ose ngjarjet e FVK.
- j) Në rastin e të rriturve, shmangni konsumimin e alkoolit në situata ku të miturit janë të pranishëm dhe merrni hapa të arsyeshëm për të menaxhuar konsumin e përgjegjshëm të alkoolit në situata sociale të orientuara nga të rriturit që lidhen me ngjarjet e FVK.
- k) Të respektojë pronën e të tjerëve dhe të mos shkaktojë dëme me dashje
- l) Promovimi i volejbollit në mënyrën më konstruktive dhe pozitive të mundshme
- m) Të jetë në përputhje, në çdo kohë, me aktet nënligjore, politikat, procedurat dhe rregullat dhe rregulloret e FVK.

V. ANËTARËT E BORDIT DHE STAFI/KOMISIONET

7. Përveç nenit 6, anëtarët e bordit të FVK, anëtarët e Bordit dhe Stafi do të kenë përgjegjësi shtesë për:

- a) Veproni me ndershmëri dhe integritet dhe sillen në një mënyrë në përputhje me natyrën dhe përgjegjësitë e punës së FVK-së për ruajtjen e besimit të individëve.
- b) Të sigurojë që çështjet financiare të FVK-së të kryhen në mënyrë të përgjegjshme dhe transparente, duke respektuar të gjitha përgjegjësitë e besueshmërisë
- c) Të sillen hapur, profesionalisht, ligjërisht dhe në mirëbesim në interesat më të mira të FVK-së.
- d) Jini të pavarur dhe të paanshëm dhe mos u ndikoni nga interesi vetjak, presioni i jashtëm, pritshmëria e shpërblimit ose frika nga kritika.
- e) Silluni me edukatë që i përshtatet rrethanave dhe pozitës dhe jinni të drejtë, të vëmendshëm dhe të ndershëm në të gjitha marrëdhëniet me të tjerët.
- f) Të ushtroni shkallën e kujdesit, zellit dhe aftësisë së kërkuar në kryerjen e detyrave të tyre në përputhje me ligjet në të cilat është përfshirë FVK.
- g) Respektoni konfidencialitetin e duhur për çështje të një natyre të ndjeshme
- h) Sigurohuni që të gjithë Individëve t'u jepet mundësia e mjaftueshme për të shprehur mendimet dhe që të gjithë opinioneve t'u jepet konsiderata dhe pesha e duhur
- i) Të respektojë vendimet e shumicës dhe të japë dorëheqjen nëse nuk mund ta bëjë këtë.

j) Në përputhje me aktet nënligjore dhe politikat e miratuara nga FVK, në veçanti këtë Kod Sjelljeje dhe Etike si dhe rregullat e konfliktit të interesit dhe konfidencialitetit.

VI. TRAJNERËT

8. Përveç nenit 6, trajnerët kanë shumë përgjegjësi shtesë. Marrëdhënia trajner-atlet është një marrëdhënie e privilegjuar dhe luan një rol kritik në zhvillimin personal, sportiv dhe atletik të atletit. Trajnerët duhet të kuptojnë dhe respektojnë çekuilibrin e natyrshëm të fuqisë që ekziston në këtë marrëdhënie dhe duhet të jenë jashtëzakonisht të kujdesshëm që të mos abuzojnë me të, me vetëdije ose pa vetëdije. Trajnerët kanë një përgjegjësi të veçantë për të respektuar dhe promovuar të drejtat e pjesëmarrësve që janë në një pozitë të cenueshme ose të varur dhe më pak të aftë për të mbrojtur të drejtat e tyre. Trajnerët do të:

a) Siguronjnë një mjedis të sigurt duke përzgjedhur aktivitete dhe duke vendosur kontrole që janë të përshtatshme për moshën, përvojën, aftësinë dhe nivelin e aftësive të atletëve të përfshirë

b) Përgatitni sportistët në mënyrë sistematike dhe progresive, duke përdorur kornizat kohore të përshtatshme dhe duke monitoruar gjendjen fizike dhe psikologjike duke u përmbajtur nga përdorimi i metodave ose teknikave stërvitore që mund të dëmtojnë atletët

c) Shmangni rrezikimin e shëndetit aktual dhe të ardhshëm të atletëve duke komunikuar dhe bashkëpunuar me profesionistët e mjekësisë sportive në diagnostikimin, trajtimin dhe menaxhimin e trajtimeve mjekësore dhe psikologjike të atletëve

d) Mbështet stafin stërvitor të një kampi stërvitor ose ekipi kombëtar; nëse një atlet kualifikohet për pjesëmarrje në një nga këto programe

e) T'u japë atletëve (dhe prindërve/kujdestarëve të atletëve të mitur) informacionin e nevojshëm për t'u përfshirë në vendimet që prekin atletin

f) Veproni në interesin më të mirë të zhvillimit të atletit si një person i tërë

g) Respektoni trajnerët e tjerë

h) Përbushni standardet më të larta të kredencialeve, integritetit dhe përshtatshmërisë

i) Raportoni çdo hetim penal në vazhdim, dënim ose kushte ekzistuese të lirimit me kusht, duke përfshirë ato për dhunë, pornografi me fëmijë, ose posedim, përdorim ose shitje të ndonjë substance të paligjshme

j) Në asnjë rrethanë mos siguron, nxitni ose lini përdorimin e barnave (përveç medikamenteve të përshkruara siç duhet) ose substancave që përmirësojnë performancën dhe, në rastin e të miturve, alkoolit dhe/ose duhanit

k) Respektoni sportistëtqë luajnë me ekipe të tjera dhe, në marrëdhëniet me to, mos cenoni tema ose veprime që konsiderohen të jenë në sferën e 'stërvitjes', përveç rasteve kur së pari të merrni miratimin nga trajnerët që janë përgjegjës për atletët

l) Të mos përfshihet në një marrëdhënie seksuale me një atlet nën 18 vjeç, ose një marrëdhënie intime ose seksuale me një atlet mbi moshën 18 vjeç nëse trajneri është në një pozicion pushteti, besimi ose autoriteti mbi atletin

m) Të njohë fuqinë e natyrshme në pozicionin e trajnerit dhe të respektojë dhe promovojë të drejtat e të gjithë pjesëmarrësve në sport. Kjo realizohet duke vendosur dhe ndjekur procedurat për konfidencialitetin (e drejta për privatësi), pjesëmarrjen e informuar dhe trajtimin e drejtë dhe të arsyeshëm.

n) Vishuni në mënyrë profesionale

o) Përdorni gjuhë jofyese, duke marrë parasysh audiencën që i drejtohet

VII. SPORTISTËT

9. Përveç nenit 6, sportistët do të kenë përgjegjësi shtesë për:

a) Raportoni çdo problem mjekësor në kohën e duhur tek trajneri juaj, kur probleme të tilla mund të ju kufizojnë aftësinë e tuaj për të udhëtuar, stërvitur ose garuar

b) Të merrni pjesë dhe paraqiteni në kohë, të ushqyer mirë dhe të përgatitur për të marrë pjesë me aftësitë e tyre më të mira në të gjitha garat, seancat stërvitore, turnetë dhe ngjarjet

c) Të përfaqësojnë veten në mënyrën e duhur dhe të mos tentojnë të marrin pjesë në një garë për të cilin nuk kanë të drejtë për shkak të moshës, klasifikimit ose arsyeve të tjera

d) Zbatoni rregullat dhe kërkesat e FVK-së në lidhje me veshjet dhe pajisjet

e) Asnjëherë mos e tallni një pjesëmarrës për një performancë ose praktikë të dobët

- f) Veproni në mënyrë sportive dhe mos shfaqni paraqitje dhune, gjuhë të neveritshme ose gjeste ndaj lojtarëve, gjyqtarëve, trajnerëve ose spektatorëve të tjerë
- g) Visheni në mënyrë përfaqësuese të FVK; duke u fokusuar në rregullsinë, pastërtinë dhe maturinë
- h) Të pajtoheni me politikat dhe procedurat e FVK-së, kur është e zbatueshme, me rregulla shtesë të përshkruara nga trajnerët ose menaxherët.

VIII. GJYQTARËT

10. Përveç nenit 6, gjyqtarët do të kenë përgjegjësi shtesë për:

- a) Të ruajnë dhe përditësojnë njohuritë e tyre për rregullat dhe ndryshimet e rregullave
- b) Punojnë brenda kufijve të përshkrimit të pozicionit të tyre duke mbështetur punën e gjyqtarëve të tjerë
- c) Veproni si ambasador i FVK-së duke rënë dakord të zbatojë dhe respektojë rregullat dhe rregulloret kombëtare
- d) Merrni përgjegjësinë e veprimeve dhe vendimeve të marra gjatë arbitrimit
- e) Respektoni të drejtat, dinjitetin dhe vlerën e të gjithë individëve
- f) Mos kritikoni publikisht gjyqtarët e tjerë ose ndonjë klub apo shoqatë volejboli
- g) Të ndihmoni në zhvillimin e gjyqtarëve me më pak përvojë dhe gjyqtarëve të rinj
- h) Të silleni hapur, në mënyrë të paanshme, profesionale, të ligjshme dhe në mirëbesim në interesin më të mirë të volejbollit, atletëve, trajnerëve, gjyqtarëve të tjerë dhe prindërve
- i) Jini të drejtë, të barabartë, të vëmendshëm, të pavarur, të ndershëm dhe të paanshëm në të gjitha marrëdhëniet me të tjerët
- j) Respektoni konfidencialitetin e kërkuar nga çështjet e një natyre të ndjeshme, të cilat mund të përfshijnë përjashtime, mospërmbushje, humbje, procese disiplinore, apeline dhe informacione ose të dhëna specifike për individët
- k) Nderoni të gjitha detyrat, përveç rasteve kur nuk është në gjendje ta bëjë këtë për shkak të sëmundjes ose emergjencës personale, dhe në këto raste inform organin përkatës ose shoqatën sa më shpejt të jetë e mundur
- l) Kur shkruani raporte, parashtroni faktet e vërteta dhe mos u përpiqni të justifikoni ndonjë vendim
- m) Vishen me veshjen e duhur për arbitrim

IX. PRINDËRIT E ATLETËVE DHE SPEKTATORËVE

11. Prindërit e sportistëve dhe spektatorët kanë përgjegjësitë e mëposhtme në aktivitetet e FVK-së, duke përfshirë garat, turnetë, stërvitjet dhe aktivitetet tjera garuese të FVK-së:

- a) Të veprojnë në mënyrë pozitive dhe me respekt ndaj të gjithë sportistëve, trajnerëve, gjyqtarëve, stafit të FVK-së, prindërve dhe spektatorëve të tjerë
- b) Veçanërisht, të veprojnë në mënyrë të respektueshme ndaj të gjithë gjyqtarëve dhe stafit të klubeve dhe të mos kritikojë negativisht vendimet ose gjykimet e gjyqtarëve ose Stafit të FVK-së ose të veprojnë në mënyrë armiqësore ndaj tyre.
- c) Çdo prind i një sportisti ose spektator që vepron në një mënyrë që bie ndesh me çdo aspekt të nenit 11 a) ose 11 b) i nënshtrohet sanksionit në përputhje me nenin 4 të këtij Kodi, dhe një sanksion i tillë mund të përfshijë nxjerrjen nga objekti ose vendndodhja që është vendi i aktivitetit të caktuar të Volejbollit të FVK-së.

X. DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Kjo Rregullore hyn në fuqi menjëherë pas miratimit nga Bordi i Federatës së Volejbollit të Kosovës.

Kryetari i FVK-së
Bahri GJINOVC

Nëntor 2022